

прибули 10 федеральних солдатів, щоб підсилити оборону будинку і супроводити Невіла в безпечне місце. До ранку, близько 700 озброєних повстанців оточили будинок і вимагали капітуляції. Почалася перестрілка. Після години боїв, троє правоохоронців, та командир повстанців Джеймс Макфарлейн були вбиті. Повсталі захопили та спалили будинок Невіла й вирушили на Пітсбург. Ополченці збиралися помститись за «вбивство» Макфарлейна. До 1 серпня 1794 р. Близько 7000 повстанців зібралися на Бреддоківському полі (за 8 миль від Пітсбурга), та підготувалися до штурму. Щоб виграти час, міська влада спробувала провести переговори з повстанцями, поки федеральний готувався дати їм відсіч [3, 18].

Президент Джордж Вашингтон, відповідно до Закону про міліцію 1792 року, отримав дозвіл від судді Верховного суду Джеймса Вілсона мобілізувати армію для боротьби з заколотом у Західній Пенсильванії. Вашингтон зібрав 12950 федеральних солдатів, та розпочав придушення повстання. Коли армія йшла до західної Пенсильванії, Вашингтон особисто поїхав на огляд своїх бійців у вересні 1794 р. Це був перший і єдиний раз, коли президент Сполучених Штатів очолював військо в активній кампанії. До жовтня 1794 р. Федеральна армія захопила Пітсбург, через що в рядах повстанців почався розлад. Керівники повстання втекли на кордон, тоді як федеральна армія почала арештовувати підозрюваних у повстанні [4, 23]

Після придушення виступів, 20 людей опинилися під звинуваченням. Однак, лише десять осіб виступили перед судом, і лише двоє були засуджені за державну зраду. Задля демонстрації президентського милосердя, Джордж Вашингтон підписав їм амністію, та врятував від смертної кари [5, 472].

Отже, за кілька років після успішного завершення Війни за незалежність, в Сполучених Штатах Америки відбулося антиурядове повстання. Воно виявилось першим із багатьох випробувань, які чекали на нову державу. Однак, Джордж Вашингтон зміг відреагувати на повстання та дати приклад наступним лідерам як діяти у схожих ситуаціях. Уряд США продемонстрував стійкість та міць федеральної влади та її законів. Повстання через віскі дало поштовх до формування в Америці політичних партій, які мали різне бачення податкової та фінансової політики. У 1801 р. до влади прийшов Томас Джефферсон (лідер Республіканської партії) та скасував податок на алкоголь.

Список використаної літератури

1. Kohn H. The Washington administration's decision to crush the Whiskey Rebellion / H. Kohn // The Journal of American History. – №3. – 1972. – С. 567–584.
2. Slaughter T. The Whiskey Rebellion: Frontier Epilogue to the American Revolution / T. Slaughter. – Washington, 1988. – 244 с.
3. Crow J. The whiskey rebellion in North Carolina / J. Crow // The North Carolina Historical Review. – № 66. – 1989. – С.1–28.
4. Филимонова М. А. Хью Генри Брекенридж и культура американского фронта в конце XVIII в. / М. А. Филимонова // Исторические записки. – Вып. 32. – 2012. – С. 17 – 27.
5. Согрин В. В. История США: учебное пособие / В. В. Согрин. – СПб: Питер, 2003. – 486 с.

Науковий керівник: к.і.н, доцент Кіреєва В. О.

Сіренченко А. С.

Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького

ПОПУЛЯРНІ УКРАЇНСЬКІ АКТОРИ РАНЬОГО ПЕРІОДУ КІНЕМАТОГРАФУ: ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ВІРИ ВАСИЛІВНИ ХОЛОДНОЇ

Ранній період кіномистецтва пов'язаний з ім'ям багатьох талановитих акторів. До плеяди кінозірок першої третини ХХ ст. по праву належить видатна українська акторка – Віра Холодна, яка своєю талановитою грою у німому кіно, покорила серця мільйонів кіноглядачів по всьому світі.

Віра Левченко народилася 5 серпня 1893 року в місті Полтава в сім'ї викладача Василя Левченко. Вже через два роки помер її дід, і бабуся вмовила мати Віри переїхати з малечою до Москви. В їхньому домі часто збиралися гості і грали в «живі картини»: обиралася група «артистів», яка ставила сценки з відомих творів, а інша група повинна була відгадати, що ті показують. Це дуже подобалося маленькій Вірі, тому вона достатньо рано навчилася читати – прагнула знайти більше ідей для «живих картин» [3, 26].

В десять років її відправили у відому на той час гімназію Перепьолкіної. Разом з класом побувавши у Великому театрі Віра захопилася балетом. Вона вмовила батьків, щоб ті віддали її до балетної школи при Великому театрі, але стати балериною Вірі так і не судилося. Бабуся була категорично проти таких занять, обумовлюючи це тим, що порядна дівчина не повинна таким займатися. Через рік Віра вже повернулася до гімназії.

В 1905 році помирає батько Віри від запалення легень. Але, попри втрату, мати Віри намагалася не показувати своїх емоцій дітям. Тому, життя Віри докорінно не змінилося: вони продовжували сім'єю ходити до театру та грати в «живі картини». Саме з цього часу починається захоплення театром. У гімназії дівчина завжди брала активну участь у виставах [5, 28].

На випускному балу в гімназії Віра познайомилася з молодим юристом Володимиром Холодним. Він був одним із перших російських автогонщиків і видавав першу в Російській імперії спортивну газету «Ауто». Дівчина також захопилася автомобільними перегонами [1, 19].

Віра і Володимир одружилися і вже через два роки в них народилася донька Євгенія, а пізніше вони всиновили ще одну дівчинку – Нонну [3,30].

З 1910 року Віра почала захоплюватися кіно. Особливо її вражала гра акторки Асти Нільсон. Можливо саме вона надихнула Віру піти на кастинг у 1914 році в компанію «В. Г. Талдыкин и Ко». Але, на роль її так і не взяли [2, 232].

З початком Першої світової війни, Володимир Холодний вирушив на фронт. В той час Віра знову вирішила ризикнути й піти на проби до компанії «Тиман и Рейнгард», режисер тоді знімав «Анну Кареніну». Віра Холодна з'явилася лише у двох епізодах цього фільму, адже режисер в ній не розгледів таланту, але, під час перегляду цього фільму, її помітив співвласник компанії Пауль Тиман, який написав для Віри рекомендацію до Євгена Бауера – режисера компанії «Ханжонков и Ко».

Євген Бауер тоді готувався знімати містичний фільм про кохання «Песнь торжествующей любви». Побачивши Віру, він одразу взяв її на роль. Цей фільм мав великий успіх. Не чекаючи на прокат фільму, Бауер почав знімати Холодну в наступній мелодрамі – «Пламя неба» [4, 85].

За рік Віра знялася у тринадцяти фільмах. В основному це були мелодрами, котрі принесли акторці визнання та славу. Віра Холодна стала знаменитою. Вона почала з'являтися на обкладинці журналів та листівках. Несподівано, Віра стала законодавицею моди. Холодна сама створювала моделі суконь, підбирала тканину, сама прикрашала капелюхи [2,233].

В серпні 1915 року дізнавшись, що Володимир Холодний був тяжко поранений в бою під Варшавою. Віра покинула роботу й поїхала до чоловіка у госпіталь. Після одужання Володимира, пара поїхала до Москви, але, Холодним не вдалося побути разом, адже на Віру чекала вся знімальна група в Сочі. Згодом, вона повернулася до Москви, але й тут її чекали зйомки. Володимир часто перебував удома на самоті й це йому швидко набридло, тому він знову поїхав на фронт [3, 120].

За чотири роки Віра знялася у вісімдесяти фільмах. На початку 1917 року вийшов один з кращих фільмів Віри Холодної «У камина». Після успіху цього фільму режисер Д. І. Харитонов посилив правила на кіностудії. Зокрема, він зменшив час на зйомки фільму [4, 136]. За цей рік Віра знялась у дванадцяти фільмах, кожен фільм займав 3 тижні. Серед відомих фільмів з її участю цього періоду можна назвати «Позабудь про камин, в нём погасли огни...», «Камин потух», «Молчи, грусть, молчи...», «Сказка любви дорогой» [1, 296].

У Дмитра Івановича з'явилася ідея зняти фільм про саму Віру Холодну під назвою «Тернистой славы путь». Сюжет фільму є повністю правдивим, його узгоджували з самою Вірою та її чоловіком. Глядачі були розчаровані фільмом: у ньому не було ні одкровень, ні таємниць, ні сенсацій. Ніхто не хотів вірити, що Віра Холодна вірна дружина, мати та щаслива жінка [5,29].

В 1918 році акторка поїхала на зйомки в Одесу. Там вона посилилася в готель з поганими умовами (номер не обігрівався). До того ж під час концерту для професійної спілки театральних художників Одеси, що відбувся восьмого лютого 1919 року і в якому брала участь Віра Холодна, в театрі було холодно, гості сиділи в шубах, а актори виступали у звичайних платтях. Після цього концерту вона захворіла. Лікар встановив діагноз – «іспанка». Акторка прохворіла вісім днів. 16 лютого 1919 року Віри Холодної не стало. Собор, де прощалися з Вірою Холодною був переповнений шанувальниками її акторського таланту [5, 29].

Отже, вивчаючи життя та діяльність видатної української акторки часів німого кіно – Віри Василівни Холодної, можна простежити шлях жінки-кар'єристки, яка попри життєві перепони досягла значних успіхів у кінематографічному мистецтві. Вона залишила по собі значний творчий доробок, яким захоплюються до наших днів.

Список використаних джерел та літератури

1. Гинзбург С. С. Кинематография дореволюционной России. – М.: Аграф, 2007. – 508 с.
2. Мозгова С. І. Мадонна из мрамора. Вера Холодная / С. І. Мозгова // 100 великих женщин. – Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2019. – С. 230 – 236.
3. Прокофьева Е. В. Королева экрана. История Веры Холодной. – М.: И.Г.С., 2001. – 207 с.
4. Соболев Р. П. Люди и фильмы русского дореволюционного кино. – М.: Искусство, 1961. –177 с.
5. Холодная С. Воспоминания о сестре (рус.) // Советский экран : журнал. – 1990. – 14. – С. 28–29.

Науковий керівник: к. і. н., доцент Мотуз В. К.

Цап Т. С.

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

СКАРБИ СІМ'Ї ПОЛУБОТКІВ: МІФІЧНІ ТА РЕАЛЬНІ

І досі побутує легенда про незвідані скарби наказного гетьмана Павла Полуботка, пошуки яких тривають до наших днів [1; 2; 3]. У ній йдеться про те, що 1720 р. в англійському порту з'явилася шхуна, яка привезла таємничий вантаж із далекої України. Це були золоті карбованці зі скарбниці Війська Запорізького, які згідно із заповітом гетьмана поклали на збереження в банк. Воля Полуботка була така: гроші мають бути повернені в Україну тоді, коли вона стане незалежною [6, 7]. Хто ж такі Полуботки? Як їм вдалося стати найбагатшими людьми свого часу в Україні–Гетьманщині?

Полуботки – давній козацький рід, політична кар'єра, яких пішла у гору ще за часів гетьманування Б. Хмельницького [7, 19]. Дослідники стверджують, що саме від Артема Полуботка, який був за походженням міщанином, а згодом стає чернігівським сотником, рід стає старшинським. Батько майбутнього наказного гетьмана Павла Полуботка – Леонтій Полуботок, який за часів гетьманування І. Брюховецького був чернігівським писарем дуже швидко піднімався по кар'єрних сходах. З 1671 р. він став чернігівським сотником, а після обрання Самойловича гетьманом – генеральним бунчужним. У 1678 р. він був уже генеральним осавулом й отримав перші маєтки, а з 1685 р. – переяславським полковником. Одруживши свого сина на племінниці Самойловича Євфимії, полковник увійшов до найближчого оточення гетьмана.

Перебуваючи на державних посадах Леонтій Полуботок не гребував можливістю поліпшити свої статки. Збагачувався він за рахунок землі, адже земля – це найголовніший актив козацької еліти у XVI–XVIII століттях. В універсалі чернігівського полковника І. Силича є відомості, що Л. Полуботку належить маєтність Розсудовщина, збудований ним млин на р. Борзні, а також вказано, що Полуботку було дозволено збудувати рудню. З 1669 р.